

ÕPPIMISE HEA TAVA

Ülikooli lahutamatu osa on selle üliõpilased: teaduspõhiseid teadmisi omandavad, loovust väärtustavad ja arendavad, koostöised, enda eest vastutavad, aktiivselt osalevad, ennast analüüsivad ja arendavad õppijad.

Õppimise hea tava on Tallinna Ülikooli **üliõpilaste loodud visioonikokkulepe**, milles on sõnastatud põhimõtted ja eesmärgid, mille poole õppija, õppejõud ja ülikool koostöös peaks püüdlema. Hea tava pakub mõistetavaid ja kokkulepituid ootuseid õppija rollile, vastutusele ja hea õpikeskkonna loomisele. Tavast lähtumine toetab optimaalset õppimist ning on aluseks kogu kõrghariduse esimese ja teise astme õppeprotsessile.

Õppimise hea tava loomisel on lähtutud Tallinna Ülikooli [“Mina muudan õppimist” visioonist](#) (2015), [heast teadustavast](#) (2017) ja nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest, sealjuures on eeskujuks olnud teiste Eesti ülikoolide (Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool) õppimise head tavad.

1. Õppimine on teaduspõhine

Hea õppimise aluseks on teadus- ja loometöö põhised teadmised ja oskused. Üliõpilane veendub, et omandatavad teadmised on tõesed ning teaduslikult kinnitatud, vajadusel kontrollib allika(te) usaldusväärsust. Üliõpilane peab oma töödes silmas eetilisi aspekte ja rakendab hea teadustava põhimõtteid. Kui üliõpilane ei ole veendunud teadmiste tõesuses, allika korrektsuses või eetilistes aspektides, konsulteerib ta enda juhendaja või õppejõuga.

2. Õppimine on õppijakeskne ja koostöine

Õppimisel lähtub üliõpilane iseenda eripäradest, varasemalt õpitud, seni kogetut ja enda edasise arengu toetamist silmas pidades. Üliõpilasi hinnatakse õiglaselt ja võrdsetel alustel. Metoodika valimisel püütakse arvestada üliõpilaste erinevustega ja toetatakse autonoomiat. Üliõpilane leiab enda jaoks sobivad õppemeetodid. Õppijakeskne õppimine annab võimaluse omandada teadmisi võimalikult efektiivselt ning õppijana areneda.

Õppimise juures on oluline roll usalduspõhisel koostööl. Õppejõu ja üliõpilase vahel on lisaks õpetaja-õppija suhtele ka usaldusväärsete partnerite suhe. Õppejõud on üliõpilasele teerajaja ja suunanäitaja. Koostöine partnerlus hõlmab teineteisele toeks olemist: õppejõud toetab üliõpilast õpingutes ning üliõpilane aitab aktiivse tagasiside abil õppejõul areneda. Selleks tunnustab üliõpilane head õpetamist ning pakub lahendusi õppeprotsessi- ja meetodite, vajadusel õppejõu rolli ja klassiruumi suhete parandamiseks. Sarnaselt toetab üliõpilane ka enda kaaslast: algatab ja usaldab koostööd ning julgub tunnustada kaasüliõpilasi.

Koostöise õppimise oluline osa on kaaslaste ja õppejõudude austamine. Väärrika käitumise ja teiste austamisega loob üliõpilane keskkonna, kus on võimalik tulemuslikult õppida ja teadmisi omandada. Loengutes, seminarides ja muus õppetegevuses käitatakse viisakalt, peetakse lugu

kaaslaste soovist õppida ega takista õppimist ja õppejõu õpetamist häirivate tegevustega. Austav suhtumine peab säilima ka väljaspool loengusaali: austatakse kokkulepitud tähtaegu ja kellaaegu ning kaasõppijate ja õppejõudude vajadusi. Mõjuval põhjusel toimuvatest muudatustest kokkulepetes annab üliõpilane ja õppejõud teada aegsasti, et teine pool saaks enda tegevusi planeerida. Probleemide tekkimisel on esimene samm heasoovlik küsimine ja oma seisukoha selgitamine, mitte tagantselja kritiseerimine.

3. Õppimiseks on vaja nii õppija kui õpetaja vastutust

Õppijakeskne, kuid koostöine õppimine nõuab õppija ja õpetaja ühist vastutust. Üliõpilane vastutab iseenda arengu ja eesmärkide täitmise eest, mistõttu õpib ta teadlikult, lähtudes akadeemilise eetika printsiipidest. Üliõpilane ei spikerda ega kasuta muid ebaausaid vahendeid oma teadmistest ja oskustest parema mulje jätmiseks. Üliõpilane on oma tööde autor ning viitab kasutatud allikatele korrektselt lähtuvalt enda õppekava nõuetest. Sealjuures mõistab üliõpilane enda rolli ning õppimise mõju tulevikule: enda tegude tagajärgede eest vastutab üliõpilane ise. Üliõpilane võtab vastutuse enda murede lahendamise eest, kuid ei karda vajadusel küsida abi. Õppejõud on vastutuse võtmisel üliõpilasele eeskujuks.

Ülikool vastutab selle eest, et üliõpilasele on kättesaadav kogu informatsioon, mille alusel teha õppetöölaseid otsuseid. Ülikooli töötajad annavad edasi teadmisi ja suuniseid, mis aitavad üliõpilasel end aktiivselt arendada ning parimaid võimalikke tulemusi saavutada. Õppejõud toetab oma tegevusega üliõpilast enda tee leidmisel ning aitab tal mõista enda tugevusi ja nõrkusi, et nendest lähtuvalt oma arengut juhtida.

4. Õppimine eeldab aktiivset osalust

Aktiivne osalus on vajalik, et õpitavat paremini mõista ja omandada ning saadud teadmisi kinnistada. Selleks on oluline, et üliõpilane oleks õppetöös kohal nii füüsiliselt kui ka vaimselt: loengutes ja seminarides osaletakse ning ollakse valmis aktiivselt arutama, enda arvamust jagama ja kuulama. Küsimusi küsides saab üliõpilane täpsustada saadavat informatsiooni ning täiendada teadmisi endale olulistes küsimustes. Õppetöö ajal on täielik tähelepanu õppimisel ning kõrvaliste tegevustega ei tegeleta.

Üliõpilane tegeleb õppetööga aktiivselt ka kontaktõppe vahelisel ajal, kinnistades saadud teadmisi iseseisvalt, valmistudes loenguteks ja seminarideks, täites iseseisvaks tööks antud ülesanded ning vajadusel uurides teema kohta lisainformatsiooni.

5. Õppimine sisaldab eneseanalüüsi ja tagasisidestamist

Enda arengu jälgimiseks ja suunamiseks reflekteerib üliõpilane senist õpirotsessi, sealhulgas oma tugevusi ja nõrkusi. Süsteemne analüüs annab võimaluse õigeaegselt märgata enda teadmiste puudujääke, probleeme ennetada ning vajadusel korrigeerida, toetades seeläbi seatud eesmärkide täitmist ja professionaalset arengut.

Arengu objektiivse hindamise osaks on õppejõult saadava tagasiside vastuvõtmine ning selle põhjal oma tegevuse aktiivne korrigeerimine. Koostöises protsessis on tagasisidestamine kahepoolne, mistõttu annab üliõpilane tagasisidet ka õppejõule. Sisukas ja arengut soosiv tagasiside on konkreetne ja konstruktiivne. Tagasisidestaja hoidub solvavatest ja ebasüüdsatest kommentaaridest ning lähtub ülikoolis kokku lepitud tagasiside heast tavast. Vajadusel annab üliõpilane õppetöö paremaks korraldamiseks tagasisidet juba ainekursuse ajal, et tagada enda ja teiste arengut soosiv õpe.

6. Õppimine on avatud ja uuriv ning toetab loovuse ja ettevõtlikkuse arendamist

Üliõpilane julgeb õppejõult küsida, kui vajab rohkem selgitusi või näiteid või soovib mingit teemat või alalõiku lähemalt uurida. Sealjuures on uuriv õppija valmis tegema vigu, uusi teadmisi avatud pilguga nägema ning vajadusel olemasolevaid teadmisi ümber hindama või uues kontekstis mõtestama. Eksimise riski võtmine eeldab mugavustsoonist välja astumist, mis on õppetöö oluline osa. Õppejõud ja kaasüliõpilased panustavad ühiselt eksimisele avatud õpikeskkonna loomisesse.

Õppija ja õpetaja seavad üheks hariduse laiemaks eesmärgiks toetada uute igapäevaelus rakendatavate lahenduste ning innovaatiliste ühiskonda jätkusuutlikult arendavate ideede välja töötamist. Selle eesmärgi saavutamise eeldab avatud ja uurivat teadmiste omandamist ning loovust ja ettevõtlikkust arendava õpiprotsessi kujundamist.